

Rekenkamer
OOST-NEDERLAND

Jaarstukken 2020

Jaarverslag en jaarrekening

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: de heer drs. M.M.S. Mekeel (voorzitter), de heer ir. T.J.A. Gies en mevrouw drs. S.C. van der Haagen. De secretaris-directeur is mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO.

Rekenkamer Oost-Nederland
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE Deventer
Telefoon: 0570 - 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
Twitter: @RekenkamerOost

Jaarstukken 2020

Jaarverslag en jaarrekening

Deventer, maart 2021

Voorwoord

Het jaar 2020 zal iedereen zich herinneren als het jaar waarin Corona begon en we te maken kregen met stevige maatregelen ter bestrijding daarvan. Ook op ons werk heeft het invloed gehad doordat we grotendeels vanuit thuis hebben gewerkt en elkaar in kleine samenstellingen slechts af en toe op kantoor zagen. Gelukkig hadden we al veel van ons werk gedigitaliseerd waardoor de overgang op technisch vlak vrij soepel is verlopen. Het digitaal overleggen, vergaderen en interviews houden is de nieuwe werkwijze geworden waar we onze draai in hebben gevonden. Tegelijkertijd missen we - net als velen - de directe contacten in de wandelgangen en bij het koffieapparaat. De gesprekjes die niet van te voren gepland zijn maar wel heel inspirerend kunnen zijn.

In 2020 hebben we zeven onderzoeken gepubliceerd en over de opvolging van de aanbevelingen in het jaarverslag van de provincies een brief geschreven om PS te ondersteunen bij de betekenisvolle P&C cyclus. De onderzoeken gingen bijna allemaal over actuele thema's: draagvlak hernieuwbare energie, circulair inkopen en warmtenetten. Thema's waarbij PS de kaders stellen als het gaat om doelen die gerealiseerd moeten worden. Doelen die soms ver weg gelegd zijn waardoor tussendoelen kunnen helpen bij de controlerende taak.

Als het gaat om de controlerende taak van PS geven we in dit jaarverslag meer inzicht in de terugkoppeling van GS over de opvolging van de aanbevelingen. De standaard aanbeveling in elk onderzoek luidt namelijk: verzoek GS na een jaar terug te koppelen hoe het staat met de implementatie van de aanbevelingen. Om PS te ondersteunen, hebben we per onderzoek de aanbevelingen op een rij gezet en gekeken of de terugkoppeling heeft plaats gevonden. Wij zien verschillen tussen de onderzoeken. Zo worden PS de ene keer duidelijk per brief geïnformeerd, de andere keer is het antwoord in verschillende documenten te vinden of lijkt het te ontbreken. Of de terugkoppeling inhoudelijk voldoende is laten we aan PS maar aan de hand van ons overzicht kunt u zich een oordeel vormen en GS bevragen.

Michael Mekel
Voorzitter

Suzan Mathijssen
Secretaris-directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Indeling jaarstukken.....	6
2 Onderzoek en activiteiten	7
2.1 Onderzoeken Overijssel	7
2.2 Onderzoeken Gelderland	10
2.3 Implementatie aanbevelingen ‘oude’ onderzoeken.....	13
2.4 Overige activiteiten.....	15
3 BBV-paragrafen	19
3.1 Weerstandsvermogen.....	19
3.2 Financiering.....	19
3.3 Bedrijfsvoering	20
4 Jaarrekening.....	23
4.1 Baten en lasten	23
4.2 Wet normering topinkomens.....	25
4.3 Balans	26
4.4 Resultaat bestemming	26
5 Grondslagen voor waardering resultaat bepaling	27
6 Verklaring accountant	30

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Provinciale Staten van Overijssel en Gelderland hebben in 2005 de Rekenkamer Oost-Nederland ingesteld. De provincies hebben daarvoor een gemeenschappelijke regeling met elkaar gesloten die begin 2016 is geactualiseerd.

De missie van de Rekenkamer

Het versterken van het bestuurlijk functioneren van de provincies Gelderland en Overijssel en de daarmee verbonden organen is onze missie. Dit willen wij bereiken door - met onderzoek - een bijdrage te leveren aan:

- de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van PS;
- het lerend vermogen van de provincies;
- de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).

Vanuit dit perspectief richt de Rekenkamer zich zowel op doelmatigheid (efficiency), doeltreffendheid (effectiviteit), als rechtmatigheid¹ van het bestuurlijk presteren en functioneren van de provincies. We richten ons niet alleen op ex post onderzoek aan het eind van het beleidsproces, maar op al die momenten in het beleidsproces, waar onderzoek effectief kan zijn.

1.2 Indeling jaarstukken

De jaarstukken zijn ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag bevat de verantwoording over onderzoek/activiteiten en de paragrafen met de beheersmatige aspecten. In de jaarrekening worden de baten/lasten, balans en de grondslagen toegelicht.

---

¹ Controle van de Jaarrekening van de provincies is uitdrukkelijk geen taak van de Rekenkamer maar van de accountant.

2 Onderzoek en activiteiten

In dit hoofdstuk gaan we allereerst in op onze kernactiviteit: het doen van onderzoek. Vervolgens geven we inzicht in de doorwerking van onderzoeken die in eerdere jaren zijn gepubliceerd en de overige activiteiten die van belang zijn voor een goede invulling van de rekenkamerfunctie.

2.1 Onderzoeken Overijssel

dec. 2019 Natuurcompensatie			
Hoofdconclusie		De provincie doet niet genoeg op het gebied van natuurcompensatie om het behoud van natuurwaarden te garanderen. Zij doet te weinig om de compensatieprojecten in het NNN (Natuurnetwerk Nederland) van begin tot eind te volgen, laat mogelijkheden onbenut om de tijdige uitvoering van compensatiemaatregelen te bevorderen en trekt geen lering uit eerder onderzoek. We constateren dat de oppervlakte van het NNN is toegenomen door natuurcompensatie en dat er bij de besluitvorming over ontwikkelingen in het NNN aandacht is voor het voorkomen van negatieve effecten. Tegelijkertijd draagt de toename van het oppervlak in de praktijk bij kleinschalige ontwikkelingen beperkt bij aan de natuurkwaliteit van het NNN. Bij boscompensatie is de inzet van de provincie groter dan bij compensatie van het NNN. Hierbij zijn echter ook aanwijzingen dat de natuurkwaliteit niet altijd voldoende aandacht krijgt.	
PS-besluit	Zeven aanbevelingen zijn overgenomen (besluit) en 2 aanbevelingen zijn via een amendement in aangepaste overgenomen.		
Capaciteit	73 uren in 2020 voor Overijssel.		

Follow-up groot onderhoud wegen en kunstwerken

We constateren dat het onderzoek uit 2016 effect heeft gehad en de aanbevelingen hebben doorgewerkt. De bevindingen zijn samengevat:

- de rapportage over kwaliteit is nog niet verbeterd en
- de financiering voor toekomstige investeringen is geborgd.

PS-besluit

Niet van toepassing: in de brief waren geen aanbevelingen opgenomen.

Capaciteit

10 uren in 2020 voor Overijssel en Gelderland.

Opvolging aanbevelingen in jaarverslag 2019

In zijn algemeenheid zagen we dat de meeste dat de meeste aanbevelingen die betrekking hebben op de verantwoording in het jaarverslag wel op de één of andere manier zijn opgepakt. Daarnaast gaven we op basis van de wijze waarop aanbevelingen in het jaarverslag 2019 van de provincie Overijssel zijn opgepakt vier aandachtspunten:

1. concrete doelen dragen bij aan heldere verantwoording;
2. monitors geven meer inzicht als er een koppeling met doelen wordt gelegd;
3. informatie op het juiste aggregatieniveau helpt bij het vinger aan de pols houden;
4. procesinformatie draagt bij aan vertrouwen maar zegt weinig over het resultaat.

PS-besluit

Niet van toepassing: in de brief waren geen aanbevelingen opgenomen.

Capaciteit

90 uur in 2020 voor Overijssel en Gelderland

Circulaire economie

Hoofdconclusie

In de praktijk heeft de provincie door circulair inkopen projecten gerealiseerd met sprekende circulaire toepassingen. Ondanks het feit dat circulair inkopen is vastgelegd in het beleid dat van toepassing is op de provinciale inkoop en aanbestedingen, wordt bij infrastructurele aanbestedingen de voorgeschreven werkwijze nog niet consequent toegepast. In het beleid zijn doelen gesteld voor circulair inkopen en grondstoffenreductie maar ontbreekt een verdere uitwerking waardoor de onduidelijk is wat het doel precies inhoudt. Alleen voor de provinciale infrastructuur zijn tot 2023 duidelijke en specifieke tussendoelen uitgewerkt; dit is ook het beleidsterrein waar de provincie de meeste invloed heeft op haar grondstoffenverbruik. Er is echter geen (totaal) overzicht van de financiële consequenties van de circulaire werkwijzen voor de provincie. Ook monitort de provincie momenteel niet de voortgang van het doelbereik. Omdat de organisatiebrede inkoopdoelen op zichzelf onduidelijk zijn, kunnen ze ook niet gemonitord worden. Hierdoor is onbekend of de provincie op koers ligt om haar eerste doel, 10% circulaire inkoop in 2020, te behalen.

PS-besluit

PS hebben nog geen besluit genomen over de aanbevelingen.

Capaciteit

2.163 uur in 2020 voor Overijssel en Gelderland. Start onderzoek in 2019.

Inhuur expertise

€ 3.300 inhuur deskundigheid voor circulair inkopen bij onderhoud wegen

Overig

De onderzoekers hebben een artikel over het onderzoek geschreven. Dit verschijnt in maart 2021 in het tijdschrift Land+Water

Draagvlak hernieuwbare energie

Hoofdconclusie

Binnen de mogelijkheden die de provincies de afgelopen jaren hadden, hebben de provincies Gelderland en Overijssel zich ingespannen om aan draagvlak voor hernieuwbare energie te werken. Tegelijkertijd maken de provincies niet duidelijk wat zij onder draagvlak verstaan en welke mogelijkheden zij hebben om het te bevorderen. Provincies hebben namelijk vanuit hun wettelijke bevoegdheden los van inzet op (ruimtelijke kaders voor) hernieuwbare energie beperkte juridische mogelijkheden om draagvlak te bevorderen bij concrete hernieuwbare energieprojecten. Hierdoor kunnen (te) hoge verwachtingen ontstaan en daarmee samenhangend kans op teleurstelling over de inzet van de provincie.

Met de Omgevingswet en de Regionale Energiestrategieën bevindt de energietransitie zich als het gaat om draagvlak en participatie op een kantelpunt. Overheden hebben - zo blijkt uit jurisprudentie - enige ruimte om inspanningen voor draagvlak bepalend te laten zijn in hun besluitvorming om al dan niet medewerking te verlenen aan een project voor hernieuwbare energie. Om die ruimte te benutten is het nu aan overheden om in beleid nader te duiden wat er van de initiatiefnemers aan inspanningen wordt verwacht. De provincies Gelderland en Overijssel kunnen daar in RES-verband het voortouw in nemen.

PS-besluit

PS hebben alle aanbevelingen overgenomen ([Besluit](#)).

Capaciteit

1.647 uur in 2020 voor Overijssel en Gelderland.

Tot slot zijn we in 2020 begonnen met de onderzoeken naar Landschapsbeheer Overijssel, Coronamaatregelen en het verzoekonderzoek kanaal Almelo-de Haandrik.

2.2 Onderzoeken Gelderland

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Hoofdconclusie

Het is lastig vast te stellen of de inzet van de provincie op het gebied van VTH bijdraagt aan de gewenste outcome: een gezondere en veiligere leefomgeving. Dit komt mede doordat deze outcome en het doel voor toezicht en handhaving weinig op de voorgrond stond. Daarnaast is te zien dat de provincie zoekende is in de aansturing van de omgevingsdiensten. Zo is zij momenteel bezig met een herpositionering van haar VTH-taken bij de omgevingsdiensten en komt zij dicht(er) op de operationele uitvoering door de omgevingsdiensten.

PS-besluit

Allen aanbevelingen zijn overgenomen ([Besluit](#)).

Capaciteit

42 uren in 2020 voor Gelderland.

10

Jaarstukken 2020

Follow-up groot onderhoud wegen en kunstwerken

Over het geheel genomen constateerden we dat GS en PS de aanbevelingen hebben geïmplementeerd. De bevindingen zijn kort samengevat:

- PS stelden kaders, in de praktijk wordt voldaan aan de kwaliteitseisen;
- er is een spaarpot gevormd, zicht op de omvang van de spaarpot ontbreekt;
- de informatievoorziening aan PS is verbeterd, er is een instrument voor bestuurlijke informatie in de maak.

PS-besluit

Niet van toepassing: in de brief waren geen aanbevelingen opgenomen.

Capaciteit

10 uren in 2020 voor Gelderland en Overijssel.

Aandachtspunten voor doorontwikkeling P&C cyclus

We keken naar de opvolging van PS-besluiten over aanbevelingen uit rekenkameronderzoeken die raken aan de informatie in de P&C cyclus en naar de opvolging van dit type aanbevelingen in het provinciale jaarverslag 2019. De algemene punten die we hieruit haalden voor de doorontwikkeling van de P&C cyclus waren de volgende:

1. beleidsdoelen zijn het vertrekpunt voor een betekenisvolle P&C cyclus;
2. concrete doelen dragen bij aan een heldere verantwoording;
3. verantwoord zoveel mogelijk centraal;
4. infographics geven meer inzicht als er een koppeling met doelen wordt gelegd en
5. informatie op het juiste aggregatieniveau helpt bij het vinger aan de pols houden.

PS-besluit

Niet van toepassing: in de brief waren geen aanbevelingen opgenomen.

Capaciteit

90 uur in 2020 voor Overijssel en Gelderland.

Overig

De aandachtspunten zijn ter inspiratie naar PS gestuurd voor de bijeenkomst over de doorontwikkeling van de P&C cyclus. Bestuurslid Van der Haagen was de gespreksleider van deze bijeenkomst. Begin 2021 heeft zij nogmaals als gespreksleider aan een bijeenkomst deelgenomen.

Circulaire economie

Hoofdconclusie

Bij de inkoop en aanbesteding heeft de provincie systematisch aandacht besteed aan circulariteit en zijn projecten met sprekende circulaire toepassingen gerealiseerd. Vooral bij projecten voor groot onderhoud van wegen kan de provincie het grondstoffenverbruik beïnvloeden en laat ze dit in de praktijk ook zien. Hoe groot de bijdrage aan de grondstoffenreductie is, kunnen we echter niet vaststellen omdat er niet over grondstoffenreductie door circulair inkopen wordt gerapporteerd. Omdat er ook geen meetbare (tussen)doelen voor circulair inkopen zijn, is niet vast te stellen of de provincie op koers ligt om vanuit haar voorbeeldrol bij te dragen aan de ambitie om 50% grondstoffen te reduceren in 2030.

PS-besluit

De aanbevelingen die aan PS zijn gericht zijn middels een [besluit](#) overgenomen.

Capaciteit

2.163 uur in 2020 voor Overijssel en Gelderland. Start onderzoek in 2019.

Inhuur expertise

€ 3.300 inhuur deskundigheid voor circulair inkopen bij onderhoud wegen.

Overig

De onderzoekers hebben een artikel over het onderzoek geschreven. Dit verschijnt in maart 2021 in het tijdschrift Land+Water.

Draagvlak hernieuwbare energie

Hoofdconclusie

Binnen de mogelijkheden die de provincies de afgelopen jaren hadden, hebben de provincies Gelderland en Overijssel zich ingespannen om aan draagvlak voor hernieuwbare energie te werken. Tegelijkertijd maken de provincies niet duidelijk wat zij onder draagvlak verstaan en welke mogelijkheden zij hebben om het te bevorderen. Provincies hebben namelijk vanuit hun wettelijke bevoegdheden los van inzet op (ruimtelijke kaders voor) hernieuwbare energie beperkte juridische mogelijkheden om draagvlak te bevorderen bij concrete hernieuwbare energieprojecten. Hierdoor kunnen (te) hoge verwachtingen ontstaan en daarmee samenhangend kans op teleurstelling over de inzet van de provincie.

Met de Omgevingswet en de Regionale Energiestrategieën bevindt de energietransitie zich als het gaat om draagvlak en participatie op een kantelpunt. Overheden hebben - zo blijkt uit jurisprudentie - enige ruimte om inspanningen voor draagvlak bepalend te laten zijn in hun besluitvorming om al dan niet medewerking te verlenen aan een project voor hernieuwbare energie. Om die ruimte te benutten is het nu aan overheden om in beleid nader te duiden wat er van de initiatiefnemers aan inspanningen wordt verwacht. De provincies Gelderland en Overijssel kunnen daar in RES-verband het voortouw in nemen.

PS-besluit

PS hebben alle aanbevelingen overgenomen.

Capaciteit

1.647 uur in 2020 voor Gelderland en Overijssel.

Warmtenetten

Hoofdconclusie

De provincie ondersteunt haar partners met kennis en financiële middelen bij warmtenetten. Dit gebeurt met name in de onderzoeksfase van projecten en een enkele keer is de realisatie van een warmtenet mee gefinancierd. Partners waarderen de inzet van de provincie. Het aantal aansluitingen op warmtenetten in Gelderland blijft echter nog ver achter bij de doelstelling.

GS zien warmtenetten als een manier om de energietransitie een extra impuls te geven. Dit vraagt om keuzes. Als PS en GS kiezen voor een grotere provinciale rol betekent dit meer (financiële) risico's. Dit vraagt om een veel gestructureerdere aanpak dan nu het geval is, met heldere afwegingen en monitoring van de resultaten.

PS-besluit

PS hebben alle aanbevelingen overgenomen ([Besluit](#)).

Capaciteit

886 uur in 2020 voor Gelderland.

Externe inhuur

€11.253 inhuur externe deskundigheid

Tot slot zijn we in 2020 begonnen met een onderzoek naar de Coronamaatregelen.

2.3 Implementatie aanbevelingen 'oude' onderzoeken

Onderzoek houdt niet op als het gepubliceerd en door PS behandeld is. De implementatie van aanbevelingen kost tijd waardoor de doorwerking pas op langere termijn zichtbaar is. Het is voor ons ondoenlijk om de doorwerking van al onze onderzoeken tot in detail te volgen. Om ervoor te zorgen dat PS zicht kunnen houden op de stand van zaken, staat in onze rapporten de standaard aanbeveling om GS te verzoeken een jaar na dato terug te koppelen hoe het staat met de implementatie van de aanbevelingen.

Wij hebben per onderzoek uitgezocht of deze terugkoppeling er is en of deze volledig is. Een terugkoppeling kan onvolledig zijn omdat deze betrekking heeft op een deel van de aanbeveling, niet ingaat op de aanbeveling of de onderbouwing ontbreekt. Er is alleen gekeken naar de onderzoeken waarover afgelopen jaar de terugkoppeling had moeten plaatsvinden of waarvan we in ons vorige jaarverslag constateerden dat de terugkoppeling er nog niet was. Uit onderstaande tabellen blijkt dat de termijn voor terugkoppeling vaak wordt overschreden.

In de bijlage staat per onderzoek het overzicht op aanbevelingenniveau, aangevuld met enkele noten van onze kant. Of de terugkoppeling inhoudelijk voldoende is laten we aan Provinciale Staten. Zij kunnen het overzicht gebruiken voor hun controlerende rol.

GS Overijssel hebben voor nagenoeg alle onderzoeken een terugkoppeling gegeven (zie tabel 1). Van het onderzoek waarvan de terugkoppeling ontbreekt (subsidies) is de termijn recent verstreken. Kijkend naar de volledigheid dan zijn er wel een aantal aanbevelingen waarbij in de terugkoppeling elementen missen. Zo wordt bij een aanbeveling over wonen wel ingegaan op de instrumenten en rollen maar niet op de concretisering van doelen. Voor de onderzoeken energietransitie en informatieveiligheid is niet voor alle aanbevelingen duidelijk hoe het staat met de implementatie daarvan.

Tabel 1 Terugkoppeling GS Overijssel over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	Terugkoppeling volledig	Binnen termijn
Burgerparticipatie	Aanwezig voor alle aanbeveling maar bij 1 aanbeveling niet volledig.	Nee
Wonen	Aanwezig voor alle aanbevelingen maar bij 4 aanbevelingen is de terugkoppeling niet volledig.	Nee
Energietransitie	Aanwezig voor 8 van de 10 aanbevelingen waarbij de terugkoppeling op 1 aanbeveling niet volledig is en 2 aanbevelingen niet opgevolgd worden.	Nee
Informatieveiligheid	Aanwezig voor 5 van de 7 aanbevelingen.	Ja
Grondwaterbescherming	Aanwezig voor alle aanbevelingen.	Nee
Subsidies	Afwezig.	Nee
Natuurcompensatie	Bij 1 aanbeveling werd bij de publicatie al aangegeven dat deze was opgevolgd.	Nog niet verstreken

GS Gelderland hebben voor grondwaterbescherming een duidelijke en nagenoeg volledige terugkoppeling op de implementatie van de aanbevelingen gegeven. Voor de andere onderzoeken is deze onvolledig of een enkele keer nagenoeg afwezig. Zo is er voor energietransitie en informatieveiligheid geen duidelijke terugkoppeling op de implementatie van de aanbevelingen gegeven. Het ontbreken van een terugkoppeling hoeft niet te betekenen dat de aanbeveling niet is opgepakt. Punt is dat PS er niet over zijn geïnformeerd. In het kader van 217A onderzoek is de opvolging van de aanbevelingen door GS onderzocht. De uitkomsten hiervan zijn nog niet openbaar.

Tabel 2 Terugkoppeling GS Gelderland over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	Terugkoppeling GS	Binnen termijn
Burgerparticipatie	Aanwezig voor 4 van de 5 aanbevelingen omdat GS aangeeft dat de aanpak in ontwikkeling is.	Nee
Wonen	Aanwezig maar bij 3 van de 6 aanbevelingen is deze niet volledig en voor 2 aanbevelingen ontbreekt de terugkoppeling.	Nee
Energietransitie	Afwezig. Bij 3 van de 10 aanbevelingen werd bij de publicatie al aangegeven dat ze waren opgevolgd en voor de opvolging van andere aanbevelingen is analyses van meerdere stukken nodig of ontbreekt en duidelijke terugkoppeling.	Nee
Informatieveiligheid	Afwezig. Van 1 van de 5 aanbevelingen is terug te zien dat deze is opgepakt in de begroting 2021.	Nee
Grondwaterbescherming	Aanwezig voor alle aanbeveling maar voor 2 aanbevelingen niet volledig.	Ja
Subsidies	Aanwezig voor deel van de aanbevelingen. Volledige terugkoppeling volgt in jaarstukken 2020.	Nee
VTH	In VTH-uitvoeringsprogramma's en jaarverslag aandacht aanbevelingen.	Nog niet verstreken

2.4 Overige activiteiten

Naast onderzoek zijn er nog een aantal andere activiteiten die bijdragen aan een goede invulling van de rekenkamerfunctie en ondersteuning van PS. Dit zijn incidentele activiteiten zoals een symposium of terugkerende activiteiten zoals onderwerporientatie, relatiebeheer, de samenwerking met collega rekenkamers en het begeleiden van stagiaires.

Symposium in het kader van ons 15 jarige bestaan

In september 2020 stond ons symposium op de agenda. In verband met de aangescherpte coronamaatregelen is dit symposium op het laatste moment afgelast. Tijdens het symposium wilden we terugblikken op belangrijke ontwikkelingen in de positie van PS: Is de sturing van PS veranderd? Aan welke knoppen kunnen PS draaien? Wat zijn de gevolgen van fragmentatie op de provinciale politiek? Hebben Gedeputeerde Staten meer ruimte gekregen? Terugblikken om van te leren voor de toekomst en met inbreng van externe sprekers verder vooruitblikken. Maar zoals de Commissaris van de Koning van Overijssel, de heer Heidema verwoordde: wat in het vat zit verzuurt niet. In 2021 bekijken we de mogelijkheden om het symposium door te laten gaan.

Onderwerporiëntatie

Een belangrijk onderdeel van ons werk is de oriëntatie op onderwerpen die voor de toekomst interessant kunnen zijn. De onderwerporiëntatie kent de volgende doelen:

- om een volwaardige gesprekspartner te zijn is het van belang te weten wat er binnen de provincies speelt (kennisopbouw) en
- zicht krijgen op relevante thema's die de politiek-bestuurlijke actualiteit overstijgen, zogenoemde 'blinde vlekken' die mogelijk voor onderzoek in aanmerking komen.

De Rekenkamer bepaalt onafhankelijk welke onderzoeken zij wil uitvoeren. De ideeën voor onderzoeksonderwerpen krijgen we bijvoorbeeld uit:

- het bekijken van provinciale documenten;
- het volgen van het nieuws;
- het bijwonen van commissie- en Statenvergaderingen en
- het voeren van gesprekken met Statenleden.

We gebruiken de onderwerporiëntatie om tot een goede programmering te komen. Hiervoor zetten we ook de fractiegesprekken in en passen we prioritering/selectie toe omdat er meestal meer onderwerpen geschikt zijn dan we kunnen onderzoeken.

Relatiebeheer

Door de Coronamaatregelen zag het relatiebeheer in 2020 er anders uit dan gebruikelijk. We hebben wel vergaderingen bijgewoond en presentaties van onderzoeken gegeven maar veelal in digitale vorm. Startbijeenkomsten om met Statenleden te spreken over de mogelijke focus en diepgang van onderzoek zijn nauwelijks gehouden. Dit komt vooral doordat meerdere onderzoeken in de opstartfase zaten toen de Coronamaatregelen net waren ingegaan.

Voor een goede invulling van de rekenkamerfunctie is het contact met GS en de ambtelijke organisaties eveneens van belang. Hier investeren wij in door bijvoorbeeld aan GS een toelichting te geven op het vastgestelde onderzoeksprogramma, een jaarlijks gesprek met de Commissarissen van de Koning, periodiek te overleggen met de directeuren en concern-controllers en in het kader van de oriëntatie op onderwerpen ambtelijke gesprekken te voeren.

Tot slot investeren we in de relatie met aanpalende organisaties. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de PRO-raad in Gelderland en het Trendbureau in Overijssel.

Bijeenkomsten rekenkamer(commissie)s

Wij hebben regelmatig overleg met andere rekenkamers. Dit gebeurt veelal in zogenaamde kringen van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRN). Wij nemen actief deel aan de vereniging. Ten eerste via de Provinciale kring waarin directeuren elkaar zo'n drie keer per jaar spreken over verschillende onderwerpen. Ten tweede via de Landelijke kring die bestaat uit onderzoekers van rekenkamers uit alle overheidslagen (Rijk, provincie, gemeente en waterschappen). Zij bespreken enkele keren per jaar relevante ontwikkelingen en delen kennis en ervaring. Tot slot is onze secretaris-directeur bestuurslid van de NVRN waarmee ook de rekenkamers van de provincies zijn vertegenwoordigd in dit bestuur. Een taak die we als provinciale rekenkamers wisselend op ons nemen.

Naast de NVRN onderhouden we ook contacten met de gemeentelijke rekenkamer(commissie)s in Overijssel en Gelderland. Dit gebeurt zowel op structurele als op meer incidentele basis. Zo nemen we deel aan het Gelderse secretarissenoverleg.

Kennisoverdracht

De rapporten die de Rekenkamer publiceert kunnen ook voor anderen interessant zijn. Na publicatie kijken we voor wie en op welke wijze we de kennis kunnen delen. Dit kan bijvoorbeeld via artikelen, deelname aan begeleidingscommissies en presentaties. Een overzicht van onze inzet bij onderzoeken die voor 2020 zijn gepubliceerd staat in tabel 3.

Tabel 3 Kennisoverdracht

Onderzoek	Activiteiten 2020
Energietransitie (2018)	Lid van Denktank energietransitie van de NVRN. Publicatie artikel in TPC: Energie in transitie
Algemeen	Verzorgen van een college over beleidsevaluaties aan studenten bestuurskunde van Hogeschool Saxion.

Begeleiden stagiaires

Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid bieden we studenten de gelegenheid bij ons stage te lopen. In 2020 hebben twee studenten bij ons stage gelopen. Studenten doen onderzoek waar we als Rekenkamer ook wat mee kunnen. Op deze manier blijven we ook op de hoogte van wetenschappelijke ontwikkelingen.

Freek Collé, student bestuurskunde aan de Radboud Universiteit

Freek heeft onderzoek gedaan naar de factoren die invloed hebben op de stemverhoudingen tussen de coalitie- en oppositiepartijen bij moties in Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel. Hiervoor heeft hij een kwantitatieve analyse uitgevoerd van de Gelderse en Overijsselse moties over de periode 2007-2019 en enkele interviews met statenleden en griffiers gehouden. Het resultaat van zijn onderzoek is vastgelegd in een scriptie.

Olivier Stortelder, student politicologie aan de Radboud Universiteit

Olivier heeft onderzoek gedaan naar het gebruik van framing in de bestuurlijke reacties van GS van Gelderland en Overijssel op de rapporten van de Rekenkamer. Hiervoor heeft hij de bestuurlijke reacties geanalyseerd en enkele interviews gehouden met woordvoerders van de provincie en mensen van de Rekenkamer. De uitkomsten van zijn onderzoek zijn vastgelegd in een verslag.

3 BBV-paragrafen

Het jaarverslag dient volgens het BBV te bestaan uit een aantal paragrafen waarin de verantwoording is vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de Rekenkamer Oost-Nederland zijn alleen de paragrafen weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering van toepassing.

3.1 Weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer Oost-Nederland, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich niet voorgedaan.

Het weerstandsvermogen van de Rekenkamer Oost-Nederland bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bedrijfsreserve.

3.2 Financiering

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft besloten de Financiële verordening van de provincie Gelderland te volgen voor zo ver relevant. Voor dit jaarverslag betekent dit dat we de Financiële verordening Gelderland 2019 en Uitvoeringsregeling Financiële verordening Gelderland 2019 hebben toegepast.

De Rekenkamer heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Beide provincies hebben hun bijdrage rechtstreeks op deze rekening gestort. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Gelderland. Deze lasten zijn per kwartaal gefactureerd aan de Rekenkamer.

3.3 Bedrijfsvoering

Inzet formatie

De Rekenkamer bestaat uit een bestuur en onderzoeksbureau. Het bestuur bestaat uit drie leden die voor een periode van zes jaar worden benoemd met de mogelijkheid tot een eenmalige verlenging.

Tabel 4 Bestuur

	M.M.S. Mekel	T.J.A. Gies	S.C. van der Haagen
Benoemd per	1 januari 2014	1 januari 2016	1 juni 2019
Termijn	Tweede	Eerste	Eerste

Het onderzoeksbureau heeft een vaste bezetting van 5,25 fte en een tijdelijke bezetting van 1 fte. Zie onderstaande tabel voor de samenstelling.

Tabel 5 Samenstelling onderzoeksbureau

Functie	Aantal	Fte
Onderzoekers	4	3,75
Managementassistent	1	0,5
Secretaris-directeur	1	1,0
Totaal vast	6	5,25
Tijdelijk onderzoeker	1	1,0

De Rekenkamer streeft naar transparantie in haar verantwoording. In tabel 6 laten we zien hoe de beschikbare capaciteit is ingezet. Hieruit blijkt dat we 76% van de beschikbare tijd besteden aan uitvoering van onderzoek, nazorg bij afgeronde onderzoeken (bijvoorbeeld verzorgen presentaties, schrijven van artikelen en evaluaties) en het voorbereiden van (mogelijke) onderzoeksonderwerpen. Dit is vergelijkbaar met collega rekenkamers.

Tabel 6 Inzet beschikbare capaciteit 2020*

	Uren	% t.o.v. totaal
Vergunningverlening, toezicht en handhaving Gld	42	0%
Natuurcompensatie Ov	73	1%
Circulaire economie	2.163	22%
Draagvlak hernieuwbare energie	1.647	17%
Warmtenetten Gld	886	9%
Coronamaatregelen	575	6%
Landschapsbeheer Ov	526	5%
Kanaal Almelo de Haandrik	157	2%
Onderzoek i.k.v. 15 jarig bestaan	588	6%
Nazorg afgerond onderzoek	50	1%
Monitoring en onderwerporiëntatie	391	4%
Onderzoek gerelateerde activiteiten	341	4%
Totaal besteed aan onderzoek	6.920	76%

* Inclusief uren management-assistent en directeur.

De verschillen tussen de onderzoeken worden verklaard door inhuur van externe deskundigheid en de inzet in voorgaand of volgend jaar.

21

Jaarstukken 2020

Ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden

De Rekenkamer kent een laag ziekteverzuim. In 2020 ligt het verzuimpercentage onder de 1%. Dit is ruim onder de norm van 3,5% die de provincie Gelderland hanteert.

De bedrijfscultuur binnen de Rekenkamer is informeel en laagdrempelig. Initiatief wordt gewaardeerd evenals innovatieve ideeën. Met medewerkers worden gedurende het jaar personeelsgesprekken gevoerd. Ondanks de coronamaatregelen zijn er digitale symposia bezocht en opleidingen gevolgd. Dit loopt uiteen van bestuursrecht tot business datascience en van overheidsfinancien tot cybersecurity. Investeren in de kwaliteit van medewerkers is een cruciale factor voor het functioneren van een kennisproducerende organisatie als de Rekenkamer.

Privacybeleid

In 2019 is opnieuw onderzocht of we de AVG naleven. Er is gekeken of we ons kunnen verantwoorden over de naleving van de AVG en hoe we ons in de praktijk aan de privacykaders houden. De conclusie op beide punten is positief en de aanbeveling is dan ook de huidige werkwijze voort te zetten. In 2020 hebben we deze werkwijze voortgezet. Dit betekent dat er conform het privacybeleid wordt gewerkt.

In 2020 hebben we voor de door ons opgeslagen gegevens geen verzoeken tot correctie of inzage ontvangen en zijn er geen datalekken geweest.

Toegankelijkheid website

De wet stelt dat onze website vanaf september 2020 digitaal toegankelijk moet zijn. Wij hebben een audit laten uitvoeren naar de toegankelijkheid van onze website.

De verbeteringen die daar uit volgen worden op de daartoe logische momenten uitgevoerd. Dit is vastgelegd in een toegankelijkheidsverklaring die op onze website is te raadplegen.

4 Jaarrekening

Dit hoofdstuk bevat de staat van de baten en lasten, de bezoldiging topfunctionarissen (WNT), de balans en een voorstel voor resultaatbestemming.

4.1 Baten en lasten

Tabel 7 Staat van de baten en lasten

	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage provincie Gelderland	368.300	376.800	376.800
Bijdrage provincie Overijssel	368.300	376.800	376.800
Bijdrage btw compensatiefonds	134.780	129.000	101.408
Totaal baten	871.380	882.600	855.008
Bestuur	38.986	47.000	49.468
Personeel (vast en flexibel)	546.167	582.500	567.388
- waarvan overhead*	73.809	69.000	64.859
Inhuur externe deskundigheid	34.540	49.000	22.955
Huisvesting en servicekosten	40.397	43.500	39.974
Informatievoorziening	13.584	21.000	9.621
Kantoor	9.228	7.000	2.366
Overig	3.701	3.600	2.077
Betaalde btw	134.780	129.000	100.996
Totaal lasten	821.383	882.600	794.845
Onverdeeld resultaat			60.163
Terug gestort provincies	49.997		
Totaal	871.380		855.008

* Overhead gebaseerd op indirecte uren secretaris-directeur en managementassistente.

Toelichting op de baten

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. In de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Oost-Nederland is afgesproken dat beide provincies in gelijke delen bijdragen. Voor 2020 was dat € 376.800,- per provincie.

De Rekenkamer betaalt btw over de door haar ingekochte leveringen en diensten maar maakt geen directe aanspraak op het *btw-compensatiefonds*. Op grond van de zogeheten transparantiemethode kan deze btw via de provincies geclaimd worden bij het btw-compensatiefonds. De provincies nemen dan btw-plicht over van de Rekenkamer en krijgen deze gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. PS Overijssel, Gelderland en de Belastingdienst hebben vooraf goedkeuring verleend aan deze werkwijze. Voor de beide provincies verloopt de btw verrekening daarmee budgetneutraal en de Rekenkamer heeft 100% beschikking over de provinciale bijdrage. In 2020 is in totaal € 101.408,- via de provincies geclaimd bij het btw-compensatiefonds. Dit bedrag valt lager uit waardoor de gerealiseerde baten iets lager liggen dan begroot.

Toelichting op de lasten

In tabel 4 worden de lasten (realisatie) afgezet tegen de begroting 2020. De cijfers worden hieronder van een toelichting voorzien wanneer:

- er sprake is van een afwijking van 10% meer of minder ten opzichte van de begroting (verschillen van minder dan € 2.000,- worden niet toegelicht);
- of wanneer de afwijking meer is dan € 50.000,-.

Alle gerealiseerde bedragen zijn exclusief btw. De btw is apart gespecificeerd.

Ten eerste vallen de lasten voor *externe inhuur deskundigheid* aanzienlijk lager uit. Dit blijft altijd een lastig te begroten post die over de jaren heen erg fluctueert. Wat er nodig is aan externe deskundigheid is beter in te schatten als het onderzoeksprogramma is vastgesteld. De begroting wordt echter een half jaar voor het onderzoeksprogramma vastgesteld als gevolg van wettelijke verplichtingen.

De posten *informatievoorziening* en *kantoor* vallen lager uit als gevolg van de Coronamaatregelen en het structureel thuiswerken. Zo zijn er met het schoonmaakbedrijf en het afvalbedrijven andere afspraken gemaakt.

Tot slot zijn de lasten voor *bestuur* in 2020 aanzienlijk hoger dan in 2019. Dit heeft te maken met een correctie. De vergoeding van het bestuur is gebaseerd op de 'Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers' waarvan de indexering niet is toegepast.

Onderverdeeld resultaat

Het resultaat van de winst en verlies rekening bedraagt € 60.163,-. Dit kan worden toegevoegd aan de reserves. In de financiële verordening van de provincie Gelderland is geen norm opgenomen over de hoogte van bedrijfsreserves. De Rekenkamer heeft zelf een norm van 8% als bedrijfsreserve gesteld. Dat geeft voldoende financiële

weerbaarheid voor normale risico's². Deze 8% hebben we als bedrijfsreserve staan. We hebben een medewerker die via koopverlof voor een sabbatical spaart. Om de toekomstige kosten (tijdelijke vervanging) hiervan te kunnen dekken wordt een aparte reserve opgebouwd. Het positieve resultaat wordt aan deze reserve toegevoegd.

4.2 Wet normering topinkomens

In het kader van de Wet normering topinkomens (WNT) dienen de beloningen van topfunctionarissen binnen de Rekenkamer Oost-Nederland toegelicht te worden (zie tabel 8). De bezoldigingen van de topfunctionarissen liggen beneden de geldende norm voor de publieke sector. De bezoldiging van de voorzitter is in 2020 eenmalig hoger als gevolg van een correctie (voor toelichting zie paragraaf 4.1)

Tabel 8 *Overzicht beloning topfunctionarissen 2020*

	M.M.S. Mekel voorzitter	S.W. Mathijssen Secretaris-directeur
Bruto beloning inclusief vakantietoeslag en eindejaarsuitkering (a)	20.429	96.576
Werkgeverslasten exclusief loonheffing	1.651	4.624
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding (b)	-54	282
Werkgeversdeel voorziening t.b.v. beloning betaalbaar op termijn	-	19.966
Aanvang benoeming / dienstverband	1 januari 2014	15 oktober 2014
Omvang dienstverband	n.v.t.	1,0 fte

a. Bruto beloning op basis van fiscale jaaropgave

b. Hoogte reisvergoedingen blijven beneden vrijstellingsbedrag

Naast de in tabel 8 vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn evenmin ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald.

² Dit percentage is niet voldoende om extreme risico's zoals langdurig ziekteverzuim van een senior onderzoeker of directeur op te vangen.

4.3 Balans

Tabel 9 Balans per 31 december

Activa	2019	2020	Passiva	2019	2020
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiele vaste activa	-	-	Bedrijfsreserve	69.102	69.102
			Onverdeeld resultaat	49.997	60.163
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Debiteuren	344	196	Crediteuren	3.263	10.895
Overlopende activa	41.453	12.259	Overlopende passiva	584.947	550.406
Liquide middelen	665.512	678.111			
Totaal	707.309	690.566	Totaal	707.309	690.566

Vlottende activa

De overlopende activa betreffen de vooruitbetaalde en te ontvangen bedragen waarvan de vooruitbetaalde huur het meest substantieel is.

Liquide middelen

Dit is het banksaldo van de ING en BNG.

Eigen vermogen

De bedrijfsreserve voldoet aan de vastgesteld norm. Het onverdeeld resultaat is gelijk aan het resultaat van de staat van baten en lasten.

Vlottend passiva

Bij crediteuren gaat het om facturen die nog voldaan moeten worden.

De overlopende passiva bestaan uit twee bedragen: de nog te betalen personeelskosten van het vierde kwartaal en de bijdrage van de provincie Gelderland voor 2021 die in 2020 is voldaan.

4.4 Resultaat bestemming

Het rekeningresultaat 2020 voor resultaatbestemming bedraagt € 60.163,-. Het bestuur van de Rekenkamer besluit dit resultaat te reserveren voor de dekking van de kosten van een sabbatical.

5 Grondslagen voor waardering resultaat bepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft en de achterliggende financiële verordeningen van de provincie Gelderland. In dit hoofdstuk staan de gehanteerde grondslagen van waardering van resultaatbepaling.

Grondslagen

In de jaarrekening is onderscheid gemaakt tussen algemene en specifieke grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De specifieke grondslagen betreffen enerzijds grondslagen zoals opgenomen in de Financiële verordening Gelderland 2020 (vastgesteld door Provinciale Staten) en de Uitvoeringsregeling Financiële Verordening Gelderland 2020. De uitvoeringsregeling is een nadere uitwerking van de financiële verordening door Gedeputeerde Staten. Anderzijds betreft het grondslagen die niet als zodanig zijn vastgelegd, maar de afgelopen jaren volgens de bestendige gedragslijn zijn gehanteerd.

Algemene uitgangspunten

De begrotingscijfers bestaan uit de primaire begroting en alle door het bestuur van de Rekenkamer Oost-Nederland goedgekeurde begrotingswijzigingen over het verslagjaar.

Het stelsel van baten en lasten is van toepassing. Baten en lasten worden tot het brutobedrag verantwoord. Onder baten en lasten vallen ook de over het eigen vermogen berekende bespaarde rente.

De jaarrekening geeft, volgens normen die voor de provincie en daardoor voor de Rekenkamer Oost-Nederland als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten.

De jaarrekening en de toelichtingen geven getrouw, duidelijk en stelselmatig de baten en lasten van het begrotingsjaar, evenals het saldo ervan weer. De jaarrekening geeft

tevens een getrouw, duidelijk en stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Activa

Vaste activa

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut

Alle investeringen met een economisch nut - dit zijn verhandelbare dan wel middelen genererende investeringen - worden geactiveerd, tenzij sprake is van een ideaalcomplex.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Specifieke grondslagen

Investerings, waardering activa en afschrijving.

Financiële verordening en uitvoeringsregeling Gelderland 2020

De provincie Gelderland hanteert de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut:

- nieuwbouw bedrijfsgebouwen: 40 jaar;
- renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- technische installaties: 15 jaar
- veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties en kantoormeubilair: 10 jaar;
- automatiseringsapparatuur en -programmatuur: 5 jaar;
- investeringen in energietransitie, zoals zonnepanelen en grijswatersysteem: 15 jaar

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Daarnaast worden de afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Hierbij wordt rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op nieuwe activa wordt afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van de aanschaf (T+1)

De materiële vaste activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs lager dan € 50.000,- worden niet geactiveerd.

6 Verklaring accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de verantwoording

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Rekenkamer Oost-Nederland gevestigd te Deventer, bestaande uit de balans per 31 december 2020 en de staat van baten en lasten over 2020 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de organisatie is verantwoordelijk voor het opmaken van de verantwoording die het vermogen en het saldo van de baten en lasten getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met geldende regelgeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Tenslotte is het eveneens de verantwoordelijkheid van het bestuur dat de jaarrekening in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de verantwoording en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de organisatie gemaakte inschattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Verder worden tijdens de controle de werkzaamheden uitgevoerd, conform het Controleprotocol WNT 2020.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de verantwoording een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Rekenkamer Oost-Nederland per 31 december 2020 en van het saldo van de baten en lasten over 2020 in overeenstemming met de in de verantwoording weergegeven grondslagen. Tevens kan worden verklaard dat de jaarrekening 2020 in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Apeldoorn, 3 maart 2021

Van Buuren Accountants - Adviseurs

C. van Buuren AA

Bijlage 1: Terugkoppeling implementatie aanbevelingen

Bijlagen zijn separaat verstuurd / te vinden op onze website.